

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archieșcesane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 22 August.

Ugron Gábor, vestitul conducătoriu al partidului kossuthist din Ardél — cutrieră tocmai acum țera și propoveduesce crezul seu politic.

Din vorbirea fulminantă, ce se țină la primirea sa în Cluș, din demonstrațiunea, cu care a fost primit din partea tineretului și a altor cetățeni de frunte din Cluș, conchidem, că Ugron trebuie să aibă mulți aderenți la poporul magiar.

Ugron este un om rezolut, sēcuiu verde și di-baciu.

Programul seu cel nou ne este cunoscut din vorbirea dela Kecskemét. Cu stările actuale de kossutist, nu s'a împecat nici odată.

Conversiunea vamală cu Austria îi fac pe unguri robi intereselor austriace și chiar și bilanțul anului trecut arată la importul ce-l face Austria la noi un plus de 60 milioane floreni.

Acéstă sumă esă din Ungaria pe fie-care an, o face așa dîcînd tributară nemților, de aici vine sērăcia în țēră, de aici vine, că aici nici o industrie nu pôte prinde rădăcini.

Nu ar fi tocmai acéstă cea mai mare durere a lui Ugron și ortacilor sei, dar durerea cea mai mare le e, că cu programul de până acuma nu pot veni la guvern. Un partid, ce nu recunósce instituțiunea delegațiunilor, nu cunósce armata comună, nu pôte fi chemat a conduce destinele Ungariei.

Lupta pentru autonomia municipală este tocmai masca, sub care vênéză popularitatea. Tot una le e ađi ungurilor, ori este cineva ampioiat la administrație prin alegere, ori e la justiție prin denumire.

Alegerile așa cum se fac la noi sunt și așa numai forme.

Tot dreptul e pus în mânia comitelui suprem și de acest drept am vêdut, că acestia se sciu folosi atît de bine, încât chiar și în comitate cu populațiune română, ampioiatul român este un corb alb.

Autonomia are ce e drept aderenți la clasa aceea a proprietarilor, cari vor să facă pe ampioiați bucuros s'ar scutură de acei stăpâni incoșodi pentru ei. În salele comitatelor cele góle se pertractéză lucruri importante, dar nu mai vêdi ađi nici un entusiasm, căci conclusele cele mai importante și așa devin cu valóre numai după aprobarea ministrului. Tisza a centralisat puterea în mânia sa, Szapáry nu se lasă bucuros de ea, și municipalii, vor trebui se cadă în fața resistinței ce le o pune guvernul cu tot aparatul seu în favorul administrațiunei de stat. De ocașiunea acéstă, vreau să se folosésca kossutistii ca

să vină la putere, dar cu programul lui Irányi Dániel și cu al lui Polonyi nu merge.

Va merge cu al lui Ugron, nu scim, tot ce scim este, că kossuthistii, cari strigă acum din rêsputeri că „să trăsescă regele,” mîne poimîne vor strigă érăși se trăsescă Kossuth ori alt rebel.

Acțiunea începută de Ugron a tras asupra sa atențiunea celor din Cislaitania, căci nu e vorba în noul program decât de schimbarea sistemului dualist așa după cum s'a plăsmuit la 1867.

Cehii dlui Eduard Gregr stau la pîndă ca să se facă sdrențe întreg actul dela 1867, cehii cei bētrâni cu deschiderea parlamentului vor aduce la strîm-tóre pe dl Taaffe cu dorințele lor, ér nemții vêd bucuros înērul de cértă aruncat de deputații din Ardél ca să ajungă érăși la egemonie. Tótă comedia și tot tãmbălăul din Cluș, pôte să aibă urmări afund tăietóre în afacerile monarchiei.

Pană la uniunea personală ađi nu suntem departe, dar tot nu așa de aprópe ca să se pótă face cu ușurință.

Aici e de mare valóre votul corónei, și corónă ađi e pe capul celui mai circumspect principe și celui mai drept monarch. Și ar fi o mare nebulie când ungurii ar crede, că o cestiune așa de importantă se va resolvá după conductul de facile ce s'a făcut deputatului Kecskemétului. Aici mai avem și alții un cuvânt, și în timpuri de aceste, când atmosfera se turbură de norii ce se ridică din tóte părțile, e bine ca și noi românii din Ardél să ne tragem sémă cu cele ce se petrec în jurul nostru ca nu cumva să se facă ér tóte despre noi și fără de noi.

Revista politică.

În dîile trecute a avut loc în Brașov darea de sémă a deputaților sasi Filtsch și Zay înainte alegătorilor din țēra Barsei. După rapórtetele, ce au sosit de acolo pare că acéstă adunare a fost cu mult mai viuă ca ceea ce s'a ținut în Sibiu, când și-a desfășurat vederile înaintea alegătorilor dep. Meltzel, ér că adunarea din Brașov a fost și interesantă numai încape nici o indoială.

Brașovenii dimpreună cu frații lor dela Mediaș și Bistrița n'au fost de aceleași păreri cu sibienii, sighișorenii etc. la formularea noului program ado, tat de Sachsntag și numai pentru a se puté ajunge la o acțiune comună reprezentanții țērei Barsei, ai Mediașului și Bistriței au jertfit programul politic de până acum al sasilor. Dl Filtsch a declarat în presă și a mărturisit și înaintea alegătorilor, că sasii au încă a observa o atitudine de tot rezervată

față de guvern. Alegătorii au primit programul sach-sentagului.

Precum anunță foile opoziționale din Bucuresci s'ar fi escat între membrii cabinetului diferințe de păreri. Se scie, că la 13 Sept. n. va întră în valóre noua lege de iustiție și din acest incident se vor face și denumirile judecătorilor. Ministrul Rosetti junimist, a compus lista și membrii conservatori au pretins ca cel puțin jumetate dintre cei denumiți să aparțină partidului conservator. Asupra unor persóne s'a și învoit consiliul de ministrii, dar nu s'a putut ajunge la un complet compromis ministerial. Se astéptă sosirea în țēră și a ministrilor Lahovary și Marghiloman pentru a se ajunge la o înțelegere deplină. Că se va și puté ajunge nu e sigur; dar că aceste diferințe ar fi de caracter a provocá crisă ministerială nu se pôte crede, cu tóte că în trecut sub Vernescu au ajuns lucrurile așa de departe, tot în cauza denumirilor.

După cum se anunță ministrul de rêsboiu va supune camerilor un proiect de lege, prin care călărășii îndatorați a face serviciul periodic de 10 ani vor fi înregistrați în armata permanentă timp de 3 ani. Călărășii forméză acum și poliția rurală, de aceea numai o parte se va înregistra în armata permanentă, pentru ca și ei să pótă prestá, ceea ce pre-tinde arta militară în timpul de ađi.

Dîile trecute un raportor al unei foi englese, comunicând despre cele întemplate cu ocașiunea manevrelor dela Narva a accentuat, că împēratul german, voinď să facă o bravură cu trupele, cari le conducea a fost prins de vrășmași și numai după intervenirea țarului eliberat. Acéstă scire s'a confirmat și prin faptul, că împēratul a cădut într'un fel-lu de indispoșițiune și raportorul enumēră chiar momentele, unde l'a putut observá. Scirile au străbătut ca fulgerul și presa germană și-a dat multă silință să desmințescă aceste sciri. Foile rusesci n'au desmintit încă și precum se petrec comentările, lucrul apare îmbrăcat în haina adevărului.

Regimul rus pare, că n'are de loc poftă să se retragă trupele conglomerate la granițe, cu tóte, că se astéptă acéstă după întrevederea monarhilor. O correspondență oficioasă dela Petersburg enumēră tóte greutățile posibile, cari nu pot lăsá ca să se mai retragă trupele; depártările cele mari, lipsa mijlócelor de transport, cheltuelile cele mari și altele sunt motivele pentru-cari ađi nu se mai pot retrage trupele înaintate încetul cu încetul spre granițele vestice. Correspondența susține, că Rusia nici atunci nu va puté să se retragă trupele, când ar prēmmerge cu esemplu Germania și Austro-Ungaria.

FOIȚA.

Aforisme, meditațiuni și cugetări filosofice

de ale împēratului roman Marc Aurel după traducerea germână a lui Dr. Albert Wittstock, în românesce de Jeronim G. Barițiu.

(Începere.)

Ori de câte ori te vatēmă impertinența cuiva pune-ți îndată întrebarea: este óre posibil ca în lume să nu se afle ómeni impertinenți? Acéstă nu este cu puțință. Nu pretinde deci imposibilul. Acela unul este tocmai unul din acei impertinenți, de cari trebuie să se afle în lume. Aceia și întrebare se-ți fie de îndemână și față de cei vicleni, perfídi și celor ce pécătuesc.

Când cineva greșesce, învațē-l cu bunăvoință și arată i greșelile lui cu blândețe. Dacă nu o poți face, atunci acusă-te pe tine însu-ți sau chiar nici pe tine.

Dacă ți-ai cástigat odată atributele de: bun, modest, sincer, inteligent, stēmperat, generos, pórta de grijă

să nu merífi numirile contrare, și dacă cândva ai perde acele atribute, apoi dăți tótă silința ca să fi le recástigi cât mai curēnd.

Un paiangine mic este mândru, când a putut vêná o muscă, câte un om când a prins un iepuraș, un altul, când a prins în rociul seu un pesculeț, un altul érăși, când prinde un porc sēlbatic sau un urs, și un altul în fine, când prinde un sarmat. *) Când cineva esaminéză însă motivele fie căruia, nu sunt toți nisce tálhari?

Indată-ce te destepți din somn, întrébă-te pe tine însuși, me privēsce óre dacă un altul și nu eu fac ceea ce este drept și bun? Nici decum! Uitat-ai óre, că cei cari se fãlesc cu critica și laudele lor asupra altora ce fel de soi de ómeni sunt în paturile și la mesele lor, ceea ce fac ei, ce întrelasă a face, la ce aspiră, ce răpesc ei în ascuns și cu forța, nu cu mânia și cu pi-cióre, ci cu partea cea mai prețioasă a ființei lor cu o parte din care dacă unui ar vói ar puté rēsări: fidelitate, modestie, adevēr, dreptate un geniu bun.

*) Pe atunci tocmai romanii purtau rêsboiu contra sarmaților, cari locuiau în Polonia de astăzi.

Omul cult și modest dîce cătră natura atotdătătoare și consumătoare: dă ceea-ce voesci și ia ce voiesci și o dîce acéstă nu cu mânia, ci cu suspi-nare și moderațiune.

Nu este de ajuns ca să te întrefini despre calități nedispensabile ale unui bărbat bun, ci mai vērtoș să fi un asemenea bărbat.

Cugetă mai des la eternitate și la întrēga masă a lunei și contempléză, că fie care ființă singuratică comparată cu universul apare ca un simbur de smochină și în eternitate ca un moment, în care se în-vērte un sfredel.

Reflectéză mereu, că cum sunt tóte acum, au fost și odinióră și ca totdeauna vor fi așa. Inchipuesce-ți aceleași spectacole și scene pe care le cunósce din propria ta esperință sau din istoria d. e. întrēga curte a lui Adrian, întrēga curte a lui Antónius, întrēga curte a lui Filip, a lui Alesandru, a lui Croesus. În tot locul același spectacol, numai jucat de alte persóne.

Cronică din Zarand.

Valea-Arsului, (Zarand) 31 August 1890.

De ale timpului. — Economic. — Minele de aur dela Ruda. — Greva minarilor. — Causa grevei. — Unde sunt organele justiției?

Seceta ține continuu deja de două luni. Recolta cucuruzului partea cea mai mare e cu totul nimicită. Cucuruzul s'a uscat și s'ermanii oameni trebuie să taie paiele spre a le da vitelor. Erba s'a uscat cu totul, încât și se pare că a ars. Nu au ce se pască vitele. Apa a secat prin fântâni, încât cu greu se capătă unde și unde apă pentru adăpat. Chiar Crișul e atât de mic, încât morile nu mai sunt în stare de a prevedea populațiunea cu măcinatul fărinei. Se duc s'ermanii oameni pe isvorul Crișului în sus, depărtare de câte două zile, ca să pôtă măcina, câte o măsură de bucate. Rar s'a pomenit o așa secetă. Prețul bucatelor s'a ridicat. Cucuruzul s'a suit la 1 fl. 70 cr. 30 litre, și vine tare puțin la piață. Grâul de asemenea e dela 1 fl. 60 cr. până la 2 fl. v. a. Fânul — puțin cât este — l'adună speculanții de pe acum. Carul se vinde cu 10—12 fl. Vinars de prune se ferbe tare puțin, perind cu totul prunele.

Prețul vitelor a început a scăde. Cu deosebire sunt eftini porcii. Viitoriul populațiunei din acest ținut este plin de grijă. Erna se apropie, și cele de lipsă pentru traiul oamenilor, și pentru vite de pre acum sunt căutate cu prețuri mari.

Intre minele de aur din munții apuseni, în timpul din urmă, au atras atențiunea străinilor mai mult minele dela Ruda. Aurul aflat de societatea germană „Harcourt“, sistemul modern, după care se exploatează, au făcut din băile dela Ruda, cele mai renumite mine de aur din Ardél. Venitul societății e enorm. Fericită a fost ora, în care odraslele marelui popor german, au cumpărat băile dela Ruda.

Cu venirea noilor proprietari în folosința și proprietatea băilor — unde lucră deja aproape la 1000 români — din acest ținut, noi cesti de pre aici așteptam, că se va îmbunătăți și sorțea bășului român.

Speram că, în măsura, în care baia și va revărsa benedictia sa, în aceeași măsură se va îmbunătăți și plata bășului față de trecut. Dar speranța noastră a fost deșertă. Sunt foarte bine plătiți oficialii, au și percente frumoase din aurul liber, bășul a rămas tot ca în trecut, rău plătit. S'a introdus sub noii proprietari controla severă în baie. Deja controla a degenerat în barbarism. Bășii suspecti, că au ascuns aur, sunt tractați mai rău ca europenii prinși de antropofagii din Africa.

Situațiunea bășului din minele dela Ruda este foarte tristă, se pôte descrie în următoarele: rău plătit; dacă e lovit de nenorocire, familia îi rămâne neasigurată, dacă e suspiciunat, că a ascuns aur, este torturat mai rău ca pe timpul inculsiunilor spaniole, dacă caută dreptate ușile îi sunt închise prețutindenea. O astfel de stare nesuportabilă, și focul ce ardea sub spusa a trebuit să erumpă. Tractarea neumană cu deosebire, a aprins focul. De o săptămână preste 700 băși din minele dela Ruda sunt puși în grevă, și au sistat lucrul.

Ansă mai de aproape la grevă a dat torturile unor băși indeplinite sub inspectorul Jung. Mai mulți băși au fost suspiciunati că au furat aur. S'au început, torturile asupra le ca se scotă aurul din ei. Eță ce torturi se usează: Bășul eșind din bae, se ține 48 ore închis, i se dă medicină internă, ca să-l laseze, și astfel se arunce și aurul.

Medicina dată este din cele mai drastice, încât mână totul din intestine și chiar sânge.

Din cei ce iau medicină cu forța, zac apoi pe pat câte două trei luni, și rămân unii neapți de lucru. Unora li se trage aurul din intestine cu clește prin medicul băilor, după-cum ni se spune, prin ce se casunează cele mai crâncene dureri. Câte odată sunt torturați cu astfel de mijloce și oameni inocenți, suspiciunati pe nedreptul.

Astfel de torturi întemplate în mijlocul Ungariei la una societate germână, au rămas ascunse până acum.

Dar se revin la cauza grevei. Intre cei duși ca să li se dea medicină, și să li se scotă aurul, unul s'a opus, și a protestat a lua medicină. Atăta a fost de ajuns. Opunerea acestuia s'a comunicat ca fulgerul între ceialalți consoți, cari făcând cauza comună au declarat, că nu mai lucră în bae. Greva a fost gata. S'a adus gendarmeria, și s'a făcut cunoscut protopretorelui din Brad greva. S'a început cercetarea apoi. S'a cerut și miliția, dar până acum nu a sosit. Ținuta grevistilor este foarte serioasă.

Hutmanii și inspectorul, nu cutăză a merge între ei. Precum mi spune un grevist, ei și-au formulat pretenșiunile, cari sunt foarte juste. Anume ei cer:

1. Incetarea torturilor și a tractărei neumane din partea oficialilor 2. Să fie plătiți mai bine, ca

să-și pôtă sustine familia. 3. Să nu li se detrage din plată, când din motive juste au lipsit din baie. Tot atâtea condițiuni, cari și fără de grevă se puteau face.

Trebuie să amestec aci și dintre cei schingiuniți ca să li se scotă aurul, doi zac pe mörte în urma torturilor. Ei sunt capi de familie.

Nu putem a nu face aci unele întrebări? anume: cum se pôte ca medicul băilor să dea medicină, ca să tortureze oamenii și dacă nu o dă densusul, cum se capătă ea? Dacă medicul nu are cunoscință de darea medicinei, atunci fiind chemat la patul morbosului, pentru ce nu constată mișelia și pentru ce nu arată pe cei ce abuzează, și fac atentat în acest mod la viața bășului? Atragem atențiunea justiției, a procurorului asupra acestor fapte nedemne, și criminale.

Ni se spune, că comandantul gendarmeriei a ascultat plângerile s'ermanilor băși. Nu scim, dacă va face arătare despre cele auzite și descoperite lui.

În un stat de drept, și civilizat se cuvine a se lua cele mai aspre măsuri pentru constatarea torturilor și pedepsirea lor. Când și cum se va fini greva, voi arăta la timpul meu. Până atunci voi aduna mai multe date, și dacă va fi lipsă, le vom da la lumină, ca să se vadă ce sunt în stare a comite unii oficiali cu pretensiune de oameni culți, față de nesce băși români.

Până unde merge lacomia! Unde sunt organele justiției?

Unul dintre grevisti.

Raportul general

al comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român despre activitatea sa în decursul anului 1889.

Onorată adunare generală!

Urmând, ca în trecut, întocmai prescrișelor § lui 32 lit. g. din statute, și concludului adunării generale din anul 1882 dela Deș pt. prot. 33, comitetul instituit în adunarea generală din anul trecut, ținută în Făgăraș, își i-a voiă a prezenta adunării generale următorul raport despre activitatea sa în timpul dela 1 Ianuariu până la 31 Decembre 1889.

I.

Despre ședințe.

Conformându-se prescrișelor § lui 30 al. 1 din statute comitetul a ținut și în anul de gestiune 1889 în totă luna câte o ședință, și, fiind-că au obvenit casuri de urgență, în unele luni, ci s'a vădut necesitat a se întruni și în câte două ședințe, ținând astfel cu totul 16 ședințe: 10 înainte de adunarea generală din Făgăraș și 6 după această adunare.

În ședințele sale, comitetul a fost cu necurmată luare aminte la indeplinirea datorințelor, ce i-le impun prescrișele §-lui 32 din statute, căutând, asemenea predecesorilor sei, a susține vađa și a promovă adevăratele interese ale Asociațiunii. El a făcut la timp dispozițiunile pentru esecutarea concludelor adunărilor generale din anii 1888 și 1889 și a luat măsurile de lipsă pentru folosirea sumelor votate în buget cu privire la administrațiune, la spriginirea de studenți și învățăcei de meserii, la edarea organului Asociațiunii, precum și la susținerea școlii de fete, resolvind în același timp și curențele intrate.

Încât pentru stipendiile și ajutorele conferite în anii premergători, acelea s'au lăsat în folosirea respectivilor stipendisti și ajutorați, cari n'au terminat încă cursul învățăturei, dar au dovedit progres îndestulitoriu și purtare morală corespunzătoare.

În decursul anului 1889 a devenit în vacanță:

1. stipendiul din fundațiunea „Galiană“, pentru studenți de gimnasiu;
2. două stipendii din fundațiunea „Tofalénă“ și
3. patru ajutore date în favorul învățăcelilor de meserii din partea societății „Transilvania“. Încât pentru stipendiile respective ajutorele acestea, s'au scris la timpul sau concurs și ele au fost conferite tinerilor însemnați în conspectul alăturat sub 1 la acest raport.

S'au mai decernut în anul 1889 și alte 3 ajutore la 3 studenți de universitate. Ajutorele acestea s'au format, în urma hotărârii luate cu datul 12 Novembre 1889 sub Nr. prot. 145, din suma de 412 fl. 01 cr. v. a., ce s'a transpus comitetului cu datul de 4 Octobrie 1887 Nr. 285 prin direcțiunea academiei de drepturi desființate din Sibiu, din fondul societății academice „pentru spriginirea juristilor s'raci“, deasemenea desființate.

Tot în decursul anului 1889 s'au făcut dispozițiunile receruto pentru conferirea celor 2 stipendii la 100 fl. prelinimate în bugetul pro 1890, pentru tineri cu preferință din munții apuseni ai Transilvaniei, cari ar voi a se perfecționa în o meserie de lemnărie mai perfecționată. Abia la concursul repeți a intrat o singură petițiune, care s'a putut considera. Amintim însă, că nici acest candidat nu si-a început încă învățătura și n'a făcut, precum se vede, nici până ađi pașii de lipsă pentru a o începe și că, în urmare, ambele ajutore de câte 100 fl. au rămas adause la fondul Asociațiunii.

De asemenea nu s'a putut conferi, din lipsa de concurenți, unul din stipendiile de câte 20 fl. din fundațiunea „Tofalénă“, și astfel și suma acestui stipendiu s'au adaus la fond.

Ne împlinim în fine o plăcută datorință a face amintire și de alte 10 stipendii decâte 50 fl., menite pentru copile de părinți mai s'raci, cari vor fi adăpostite în internatul împreunat cu școlă civilă de fete a Asociațiunii. Stipendiile acestea, care în partea lor covârșitoare, 9 la număr, au și fost conferite, s'au format din suma de 500 fl. dăruită în scopul arătat, Țu cea mai mare prevenire, de cătră onorata adunare generală a institutului de credit și economii „Albina“ din Sibiu, ținută la 29 Martiu 1889. Pentru acest dar marinos, care a dat multor părinți posibilitatea de a împărtași pe copilele lor de o crescere corespunzătoare, de o cultură generală temeinică, necesară pentru împlinirea vo-

cațiunei importante, ce femeile au în familie și societate onorata adunare generală va binevoi a exprima mulțămita sa onoratalui institut de credit și economii „Albina“ care, după-cum s'a arătat în rapoartele comitetelor din trecut, și după cum se va arăta și în raportul de față, și-a câștigat o mulțime de titluri la recunoștința noastră prin spriginul, pe care la dat și continuă a l da Asociațiunii, pentru scopurile școlii, ce susține.

În ceea ce privește esecutarea concludelor onoratelor adunări generale din anii 1888 și 1889 ne luăm voia a schișă starea lucrului după-cum armăză:

Însărcinării primite de a decide însuși cererea dlui B. Bașota, jude regesc în pensiune și avocat în Abrud, relativă la pimirea densusului între membrii fondatori ai Asociațiunii, comitetul a satisfăcut, estradându-i diploma obicinuită, după ce s'a conformat prescrișelor §-lui 6 al 1 și a depus în hârtii de valoare suma de 200 fl.

Comitetul a primit mai departe însărcinarea, de a Ve arăta rezultatul obținut în cauza lăsămintelor după fericitul Avram Iancu și I. P. Bota.

În cauza referitoare la lăsămintul A. Iancu, care e deja transpus Asociațiunii, s'au terminat în fine și pertractările necesare în procesul de transtablare; actele, după-cum ne a raportat jurisconsultul nostru, sunt inolate și se așteptă aducerea sentinței. Tot cu privire la această cauză ne luăm voia a Ve aminti, că fostul curator al lăsămintului, Alesandru Iancu, și fostul jurisconsult al nostru în această afacere, dl Mateiu Nicola, au fost dați în judecată, în scopul de a fi constrânși la depunerea rațiociniilor pentru timpul, în care au administrat ei averea acestui lăsămint; pertractările în acest proces sunt în curgere și e speranță, că și această cauză se va finalisă în curând.

Lăsămintul A. Iancu constă din 1 casă, mai multe pămenturi, 10¹/₂ cuxe din baia „Purica“ și dreptul de möră în comuna Vidra de sus. Casa a fost reparată și se află în stare bună, dar nelocuită. Pămenturile, a căror transtablare este, după-cum am ȳis, în curgere, se administrează prin esarendare, și pe anul curent 1890 sunt esarendate preotului Ioan Iancu din Vidra superioară pentru suma de 100 fl. Cele 10 cuxe din baia „Purica“ sunt transpuse pe numele Asociațiunii, ele nu aduc însă nici un venit, de-6-re-ce baia nu e în benedictiune. În ceea ce privește dreptul de möră, comitetul a luat la timp măsurile de lipsă pentru asigurarea lui, și cauza este în curgere, reprezentată fiind Asociațiunea prin dl avocat Dr. I. Rațu din Turda.

În ceea ce privește lăsămintul după fericitul I. P. Bo'a din Alba-Iulia, ne luăm voia a Ve raporta că, fiind condițiunile testamentare de natură, de a nu le pute acceptă, vrând a ține cont de sensul statutelor Asociațiunii, comitetul a aflat, că fundațiunea de 1000 fl. lăsată de numitul I. P. Bota nu pôte fi primită în administrațiunea Asociațiunii. Concludul luat în sensul acesta a fost comunicat a timp cu executorul testamentar, spre scire și orientare.

(Va urmă.)

Varietăți.

* (ȳiua născerei Escelenției Sale I. P. S. D. archiepiscop și metropolit.) Din incidentul ȳilei născerei Escel Sale Inalt Prea luminatului și Inalt Preasânțitului nostru arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, carele astăđi a implinit 62 ani ai vieții s'au prezentat ađi, Joi, în corpore membrii consistoriului metropolitan sub conducerea Preasânției Sale părintelui episcop dela Caransebeș Nicolau Popea, și membrii consistoriului archid. și ai diferitelor corporațiuni bisericesci din Sibiu sub conducerea Preacuv. Sale dlui Dr. Ilarion Pușcariu archimandrit vicariu arhiepiscopesc, aducându i felicitări și omagii de recunoscință, dorindu-i, ca ȳdeu să i lungescă firul vieții și să i dăruescă deplină sănătate pentru prosperarea biserice și a nēmului nostru.

* (Personal.) Preasânția Sa D. episcop al Aradului Ioan Mețian a plecat la Arad cu trenul de ađi dimineță.

* (Partida independenților) Gabriil Ugron a fost primit cu mare însuflețire în Cluș. Adunarea a fost de tot numără și a hotărât cu mare majoritate constituirea partidului independent ardelen și alese de președinte pe G. Ugron.

* (O cassă militară furată.) Din Pilis-Csuba se comunică, că în nōptea din 26 spre 27 l. c. s'a furat cassa cu bani a bateriei a 8-ta de artilerie. Cassa a fost desfăcută pe câmp și s'a luat din ea 3500 fl. Autoritățile militare au într'odus cu ajutorul gendarmeriei cea mai rigurōsă cercetare pentru eruarea furilor cari au și fost descoperiți.

* (Post vacant.) La universitatea din Cluș este de a se ocupa postul de profesor pentru economia națională și studiul financiar. Postul este împreunat cu un salariu de 2000 fl. 300 fl. bani de cuartir și 300 fl. adaus decenal. Cererile au a se înaintă decanului dela facultatea de drept până la 30 Septembre a. c. n.

* (Pentru cei arși.) Ministrul de interne a esmis cătră tōte jurisdicțiunile un circular, prin care le provōcă a adună bani, haine, și bucate pe sēma locuitorilor păgubiți prin focurile întemplate în timpul din urmă. Ministrul motivēză provocarea în vorbe pētrunȳătoare, arătând mărimea nenorocirilor, în care nu s'au prefăcut în cenușe numai bunurile, ci au picat jertfă și vieți omenesci. Intro multele focuri ministrul amintescce cele dela: Pūspök Hatvan Moor, Rosnyó, St. Hubert, Tokai și Kaba.

* (ȳouă toaste.) Sub acest titlu scrie ȳiarul „Budap. Tagbl.“ următoarele: În regiunea cea plăcută a băilor dela Geoagiul de jos, la care pe-trec în cea mai bună concordie membrii inteleginții

magiare, române și săsesi din Ardél s'a serbătorit ziua născerei regelui precum și ziua a sf. Stefan cu mare însuflețire. La banchetul dat din incidentul zilei născerei regelui serbătorit propresbiterul gr. orient. din Dobra Romul de Crainicinaltele virtuți de domnitorii ale regelui și în vorbirea sa cu patos nobil îmbărbăta pe naționalități la concordie. După ce numita fôie estrage din vorbirea unui jude de tablă rostită la banchetul din ziua sf. Stefan, încheie astfel: Vorbirea patriotică întâmpină în toate părțile cea mai caldă primire și membrii inteligenței române căutau ocașiune prin vorbiri din ce în ce mai însuflețitoare a întona, că sciile răspândite despre nepatriotica atitudine a românilor ardeleni sunt neadevurate și se bazează pe informațiuni meschine. Tote naționalitățile trebuie să fie unite în iubirea și credința noastră către tron și gata a-și da viața pentru el.

* (Ce fac cărțile de joc.) Vineri seara a fost aflat în drumul din apropierea Seliștei Ioan Schiopu lovit mort. El e tată a 6 copii. Presupus de omor a fost un servitoriu de morariu Filip Casan, carele mărturisă că a comis omorul din răsunare, căci Schiopu îi câștigase în cărți toți banii.

* (Colera în Spania.) Din Madrid se raportează: Medicii, cari se află în activitate în districtele, pe unde bătute colera sunt foarte rău tratați, căci nu le plac măsurile de precauțiune, ce li se impun. De câteva zile, fie care medic e asistat de un soldat, dar cu toate acestea autoritățile primesc și de și raporturi de acte violente. În Valenția a fost un medic omorât prin un pumnal, în Magenta spintecă o femeie pe un doctor, și li crepă cu sâcurea, capul, ér în un alt district aproape de Lerido un medic a fost zdrobit bucăți de o mulțime infuriată de popor.

Inscuținare.

La scôtele medii rom. gr. or. din Brașov (gimnasiu, scôla reală inferioară și scôla comercială) anul scol. 1890/91 se va începe cu 1 Septembrie a. c. st. v. 1890. Esamele de repetițiune precum și esamele de primire pentru clasa I gimn., și pentru clasa I reală se vor face în 30—31 August st. v., ér înscrierea scolarilor va urmă în 31 August și în 1 Septembrie st. v., pe lângă condițiunile următoare:

1. Pentru a fi primiți în clasa I gimnasia sau reală, scolarii trebuie să fie trecuți de 9 ani și să prezenteze testimoniu despre 4 clase primare absolvate cu succes, atestat de botez și certificat de vaccinare sau revaccinare adecă, că sunt altoți odată sau și de a două ôra. Cei ce nu pot produce testimoniu scol. despre 4 clase primare, vor avé să dovedescă prin examen, că posedă cunoscințele, ce se pot câștiga în acele 4 clase; ér aceia, cari vor produce testimoniu recerut, se vor examina numai din gramatica limbei române și din aritmetică. Dela acest examen sunt dispensați aceia, cari au absolvat anul precedent la scôtele centrale rom. gr. or. de aici. Scolari, cari vor să fie primiți în clasa I comercială, trebuie să fi absolvat cu succes patru clase gimnasiale, reale sau civile. La cas, că nu ar puté produce testimoniu, că au absolvat aceste clase, vor avé să dovedescă prin examen cunoscințele recerute.

2. Scolari, cari vin dela alte institute, pentru a fi înmatriculați în alte clase, au să prezente testimoniu de clasa absolvată în anul scol. 1889—90, testimoniu de botez și cei-ce n'au implinit 14 ani, certificat de revaccinare. Scolari, cari au absolvat anul scol. precedent la scôtele noastre, nu trebuie să producă aceste documente.

3. Didactul (tacsă scolară) se plătesce la înmatriculare sau întrégă sau cel puțin jumătate și anume: pentru scolarii români de confesiune gr. or. sau gr. cat. din gimnasiul inferior și din scôla reală inferioară 7 fl. 30 cr. v. a. pe an, ér pentru cei din gimnasiul superior și din scôla comercială 11 fl. 50 cr. v. a. pe an. Scolari de altă confesiune au să plătescă didactul de patru ori mai mare. Cei-ce se înmatriculează de prima ôra la aceste scoli plătesc odată pentru totdeauna 2 fl. v. a., ca tacsă de primire.

4. De didactre se pot dispensa numai acei scolar, cari vor cere acesta în scris și vor dovedi că ei s'au părinții lor sunt cu totul lipsiți de mijloce materiale și că au absolvat anul precedent cu calcul general cel puțin „bine” și cu purtare morală „bună.” Cererile pentru dispensare împreună cu atestatele necesare se vor înainta subscisei direcțiuni până în 15 Septembrie st. v. Pentru semestrul prim nu se dispensează de didactul acei scolar, cari sunt obligați a plăti tacsă de primire.

Brașov, în 16 August, 1890. st. v.

Direcțiunea scôtelor medii rom. gr. or.

Cu 1 Octobrie st. n. se începe un nou curs în economia de instrucțiune din Rășinari, subvenți-

onată de comitatul Sibiiului, cu durată de un an (1 Octobrie 1890—30 Septembrie 1891).

Scopul economiei de instrucțiune, conform „normelor organice despre economia de instrucțiune a comitatului Sibiiu, e: a servi prin conducerea ei „rațională ca exemplu populațiunei agricole a comitatului și a da ocașiune mai ales fiilor de țeran „a se instrui în conducerea practică a unei economii raționale, primind ei totdeodată încât permite „timpul liber, o instrucțiune potrivită teoretică“.

Condițiunile de primire sunt următoarele:

a) elevul să fie implinit anul al 17 lea al vieții; b) să fie sănătos și trupește destul de dezvoltat, pentru a puté implini în continuu lucrările câmpului de tot felul, care obvin în economie.

c) să fie deprins cu lucrurile câmpului obicnuite la țerani;

d) să aibă cunoscințele elementare din cetit, din scris și din comput și să aibă atâta capacitate câtă să recere pentru a pricepe o instrucțiune populară despre agricultura și sciințele auxiliare; și e) să dovedescă o purtare morală bună.

Locuința și viptul li-o dă elevilor economia de instrucțiune, asemenea și o plată lunară de 3 fl., din cari după normele statuite o jumătate elevul o primesce lunar, ér cealaltă jumătate să depune spre fructificare la o bancă și se estradă numai după terminarea cursului.

De îmbrăcăminte și încălțăminte are să se îngrijescă fie care elev.

Petițiunile de primire sunt a se adresă la subscrisul cel mult până în 30 Septembrie st. n. 1890: deslușiri în scris și verbal se dau ori și când din partea subscrisului.

Rășinariu, 1 Septembrie st. n., 1890.

Conducătorii economiei de instrucțiune din Rășinari.
S. P. Barcian.

Date despre înființarea scôlei elementare capitale române gr. or. din Brașov și despre dezvoltarea ei până la anul 1890

de G. C. Bellissimus, director.

(Începere.)

Apoi la anul 1882 s'a compus și s'a votat de Venerabilul sinod archidiecean „Normativul pentru scôtele române din archidieceza gr. or. a Transilvaniei.”

Conform „Normativului”, basat pe „Regulamentul” din anul 1879 sunt astăzi reorganizate în archidieceză scôtele elementare inferioare, de cari se bucură aproape fie-care comună bisericescă română gr. or., și scôtele elementare capitale (superioare), de cari se bucură cinci spre de ce comune mai mari.

Acăsta reorganizare face să înflorască scôtele noastre primare*) pe di ce merge, punându-le în stare, a ține în dezvoltarea lor pas cu scôtele de aceeași categorie ale altor confesiuni din patrie.

Așa este!

Dar prin ce mijloce au putut fi învățătorii scôlei cei vechi puși în stare, a ține pas în conducerea prelegerilor amesurat cerințelor legilor scolarilor celor mai năue, cari prescriu un material de învățământ mai estins și o desfășurare a acestuia mai detaiată?

Prin căldurâ îngrigire a Escelenței Sale părintelui arhiepiscop și metropolit, Miron Romanul, înalt-carele s'a îndurat la anul 1875 și a înființat „Cursuri supletore”, în care învățătorii frecuențatori și-au putut amplifica cunoscințele în înțeles didactic și metodic.

Din care „Cursuri” — tot prin îngrigirea părintelui metropolit și cu conlucrarea atentului seu consistoriu s'au dezvoltat apoi „Reuniunile învățătoresci” în archidieceza întrégă; cari au să fie izvorul reînnoirii puterilor fie-cărui învățătoriu membru al lor.

În urma menționatei reforme, îngrigiri și stăruințe s'a dezvoltat și scôla elementară capitală rom. gr. or. din Brașov așa, că ați funcționează la ea cincisprezece învățători și o învățătoare și adecă: la cele patru clase ordinare și două paralele de copii — 6 învățători*); la cele cinci clase de copile — 5 învățători ordinari, 4 învățători suplinesc și anume; 1 gimnastica la clasele 3 și 4 de copii, unul musica vocală la clasele 3 și 4 de copii și la clasele 4 și 5 de copile, unul limba franceză, și unul desemnul la clasa 5 de copile; ér învățătoarea propune lucrul de mână la clasele 2—5 de copile.

Prin multe faze a mai trecut și scôla acăstă în decursul timpului de o jumătate de secul; însă cu ajutorul Atotputerii părinte curesc, prin fidelitatea către chemarea lor, și prin neobosită activitate a învățătorilor sei și a autorităților sale — a eșit din fie-care schimbare tot mai dezvoltată, tot mai cu putere!

Sublim modul, în care, — vîgurosele mijloce, prin care bărbății cei bine meritați ai națiunii noastre s'au luptat și au sfârșit mesteșugurile vitrigei Sorți; au călcat în gura greșosului Mom, și așa au isbutit — a aduce pe drăgălașele Muse ér în mijlocul nostru!

Unde au prins a se desmori, a se vindeca, a se restaura, a se împuteri.

*) Elementare inferioare, elementare capitale (ori elem-superioare).

**) Intre cari: 5 ordinari și 1 suplent.

Mare le-a fost deci fidelitatea către chemarea lor!

Cine ar puté descrie după demnitatea ei valbrea acestei fidelități?

Putere neînvinșă cuprinde în sine; binecuvântare cerescă aduce cu sine acăstă fidelitate!

Stimă, dragoste, respect, încredere din toate părțile îl întimpină pe omul cunoscut de fidel către chemarea sa: „Nimica na-i va fi lui cu neputință!”

Ce fericire, ce bunătate pentru noi, aflându-se acăsta fidelitate totdeauna și în tot locul — în toate afacerile noastre!

Părinții nostri avându-și nădejdea în Dumnezeu fideli fiind chemării lor, s'a luptat cu demnitate, cu abnegațiune de sine, eroicesce în contra tuturor greutăților și neajunsurilor, ce le stăteau în cale, ca să ne câștige și să ne dea nouă în mână mijloce spre a ne face fericiti; — ne au înființat scôle primare și medii, ne au înființat reuniuni filantropice, literare industriale, economice ș. a. ș. a. Cu un cuvânt: — ne au desteptat, ne au luminat, ne au îndulcit și ne au pus pe picioare!

Vine acuma rëndul la noi, să continuăm mărșeta operă începută de ei.

Ca demni urmași ai lor, fideli mostenitori ai virtuților lor, înțelepți și probi ereși ai agonisitei lor vom urma la acăsta: — luptându-ne cu zel și cu bărbăție în contra greutăților, ce ni s'ar opune fire-ar ele împreunate cu prmejdi năprasnice cât de cumplite; pe cari sleindu-le — ne vom conduce cu demnitate împrejurările, priincioase: — consolidării, avântării la hărnicia străbună, fericirii și prosperării prea iubitei noastre națiuni.

La care Dumnezeu să ne ajute!

Amin!

Mulțamită și recunoscință publică.

Cu cât faptele nobile, pioșe și crestinesci se săvêrșesc într'un mod mai demn de ele, — cu atât și mulțamita și recunoscința, ce ni se impune către aceia ce le săvêrșesc, trebuie ca să ne fie mai de săvêrșită mai căldurâ și mai sinceră.

Sunt într'adevăr, cam rari acele momente, în cari cu drept cuvânt se putem fi suprinși de atari fapte cu adevărat crestinesci, — însă cu cât aceste sunt mai rari, cu atât mai mult merita a fi recunoscute din partea noastră.

De un asemenea fapt nobil și măreț fură suprinși și credincioșii bisericei noastre gr. or. din orașul Abrud cu ocașiunea sărbarei pogoririi „Duchului sânt” din ăst an, când stimabila familie a decedatului de pie memoria și demnului fost parochian Ioan Tabacovits din Abrud în frunte cu ginerele acestuia dl Reinhard Glückseel, — dorind ca să eternizeze memoria demnului lor părinte decedat — dăruiră pe sēma s. bisericei unul dintre cele mai frumoșe și elegante potire lucrat din aur dimpreună cu toate cele alalte recuisite necesare la proscomedie, respective la săvêrșirea santei liturgii.

Un fapt acesta, care face multă onôre și atrage multe simpatii stimabile familiei „Tabacovits” și pentru care subscrișii în numele întregului popor dela acăsta s. biserică se simt plăcut indemnăți ai aduce și pre acăsta cale cea mai ferbinte mulțamită și recunoscință implorand dela Dumnezeu, părintele tuturor ca să și reverse darul seu și să trimită balsamul mângăerei preste acăsta nobilă familie.

Abrud, în 20 August, 1890.

Dionisiu Adamoviciu,
paroch gr. or. al orașului Abrud.

Aron Cioran,
învățătoriu.

Unii elevi ai institutului „Andreian” din Sibiiu au arangiat un concert împreună cu dans în 1/13 Iuliu în Alba-Iulia în favorul bibliotecii din loc. Venitul brut al acestui concert a fost 169 fl., din care detragându-se spesele în suma de 149 fl., rezultă un venit curat de 20 fl.

Cu supra solviri au concurs P. T. D. D. Dr. Mohay Sândor adv. și deputat (Alba Iulia) 1 fl., D. na Ana Sândor de Vist 1 fl., (Alba Iulia); N. Spărios căpitan în reg. de inf. Nr. 64 2 fl., (Alba Iulia), N. Baiașiu locotenent în regim. de inf. Nr. 62 1 fl., (Alba Iulia), Teodosiu Lobonțiu proprietariu 1 fl. (Hepria-română), Laurențiu Butean paroch 1 fl. (Orda de jos), Balázs Ödön 1 fl. (Alba-Iulia), Dimitrie Furdui 50 cr. (Alba Iulia), Ioan Frâncu 1 fl. (Săscior), Vinț Albert 1 fl. (Alba Iulia), A. Hoprich sergente în reg. de inf. Nr. 50 1 fl. (Alba Iulia), Publius M. Rozor 2 fl., (Alba Iulia); suma 13 fl.

Comitetul și esprimă pe acăsta cale căldurâsa sa mulțamită atât publicului participătoriu cât și celui contribuitoriu cu suprasolviri la concertul supra amintit. Rôgă totodată pe O. D. D. cari au primit liste de contribuere să le retrimită în timpul cel mai scurt cu ori ce rezultat.

Alba Iulia, 16 Iuliu, 1890.

Nicolau Muntean,
președinte

Publius M. Rozor,
cassariu

Loterie.

Mercuri în 3 Septembrie 1890.

Brün: 61 58 59 69 42

[424]

2—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc delevit vacant la școala gr. or. din orașul Alba-Iulia se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Cu postul acesta e împreunat un salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne, care se ridică pe lângă cuitanță dela epitropia parochială în rate lunari anticipative.

Dela concurenți se cere să fie de religiuina gr. or. să aibă calificațiunile prescise de legi, să fie bine versați în cântările și ritualele bisericesci.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a și asterne cererile lor instruite conform legilor în vigore până la termenul arătat subscrisului comitet prin prea onoratul oficiu protopresbiterial al Albei-Iuliei.

Alba-Iulia, 16 August, 1890.

George Berghian, Ioan Muntean,
președinte substitut. notariu.

Nr. 37.

[425] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu în clasa I-a a școlii elementare populare din Dêrste se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia archidieceșană „Telegraful Român.”

Salariul împreunat cu acest post este 250 fl. v. a.

Alesul învățătoriu va fi obligat a instrui și elevii școlii de repetițiune, a implini serviciul de cantor la vecernia, utrenia și liturgia Dumine-

cilor și prasniceilor, precum și la alte întâmplări eventuale de preste an.

Reflectanții la postul acesta sunt invitați, ca înainte de alegere să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserica din Dêrste, pentru a-și arăta desteritatea în tipicul și cântările bisericesci; ér petițiunile lor instruite conform legilor școlare în vigore ale îndreptă cătră Preaonoratul oficiu protopresbiterial al tracului Brașovului I-iu în termenul sus numit.

Dêrste, în 8 August, 1890.

Comitetul parochial gr. or. din Dêrste, biserica Sf. Treimi, în conțelegere cu oficiul protopresbiterial al Brașovului I.

Ioan Petric,
adm. prot.

Toma Bârsan,
paroch și președinte.

Nr. 492.

[426] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlele confesionali gr. or. mai jos însemnate din protopresbiteratul Têrnavei inferioare, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Blășel, cu salariu anual de 170 fl., cuartir, lemne de foc și grădină de legumi.

2. Bobohalma, cu salariu de 150 fl.

3. Cerghidul mare, postul de învățătoriu împreunat cu cantortul, cari aduc un venit de 235 fl.

4. Cucerdea română, cu salariu de 80 fl.

5. Fărâu, cu salariu de 150 fl.

6. Sălcud, cu salariu de 150 fl.

Doritorii de a ocupa vre-una din acestea stațiuni, au a și asterne peti-

țiunile instruite conform legilor în vigore, la subsemnatul oficiu protopresbiterial, până la termenul indicat.

Cetatea de baltă, 7 August, 1890.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Têrnavei inferioare, în conțelegere cu comitetele parochiali concernente.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 390.

[423] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul gr. or. al Hațegului se escrie concurs cu termenul până în 15 Septembrie st. v. a. c.

1. Nădăstia superioară, cu salariu anual 210 fl. din repartitiă, cuartir și lemne focali. Alesul va ave a conduce copii la biserică în Dumineci și sârbători.

2. Valea sângeorgiu, su salariu anual 150 fl.; cuartir și lemne focali.

3. Sântă-Măria de pétră, cu salariu anual 120 fl., cuartir și lemne focali.

Doritorii de a ocupa vre unul din acestea stațiuni au a și asterne supli cele instruite conform presciselor legali la subscrisul.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tracului Hațeg în conțelegere cu comite tele parochiali.

Hațeg, la 10 August, 1890.

Ioan Rațiu,
protopresbiter.

Nr. 355.

[427] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci dela școlele gr. or. române

din comunele de mai jos din protopresbiteratul Iliei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Certejul de jos și Coaja, cu salariu anual de 200 fl. în bani, cuartir și 4 stângini lemne de foc.

2. Gialacuta cu filia Căbesci, cu un salariu de 150 fl., cuartir, folosința grădinei școlare și 3 stângini de lemne.

3. Têrnava, cu salariu de 200 fl., cuartir, folosirea a 2 grădini și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre una din aceste stațiuni au a și asterne supli cele lor instruite conform legilor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial până la termenul susindicat. Oficiul protopresbiterial gr. or. al tracului Iliei în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Ilia, la 9 August, 1890.

Avram G. Păcurariu,
protopresbiter.

Sz. 4764/890 plg.

[429] 1—3

Hirdetmény.

A Radnóti határtagosítási ügyben az előmunkálatok megkezdése nevezetesen a képviselőt rendezése, működő mérnök megválasztása és a költségi előirányzat elkészítése végett határidőül az 1890 évi szeptember 15 d. e. 9 órája Radnóti községébe a községi irodába tűztem ki, mikorra az összes érdekelteket azzal idézem meg, hogy a felek elmaradása a tárgyalás meg tartását nem akadályozza.

A kir. törvényszék nevében.

Erzsébetváros, 1890 Augustus 23-án,

Baró Apór Zoltán.
előjáró bíró.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren de accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone							
Viena	3.25	8.—	10.50	—	Bucuresci	7.35	—	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș	—	11.59	4.51	Copșa mică	4.05	10.47	7.10	—		
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	—	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	—	1.39	5.27	Șeica mare	4.35	11.17	7.43	—		
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	—	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul de jos	—	1.56	5.44	Lónneș	5.16	11.58	8.27	—		
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	—	5.50	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Șibot	—	2.23	6.06	Ocna	5.47	12.29	8.59	7.—		
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	{	2.43	4.00	—	10.32	{	2.20	4.10	5.50	Orăștia	—	2.49	6.28	Sibiiu	6.10	12.52	9.23	7.35		
	2.32	7.11	3.09	2.06		3.12	4.44	—	11.18		2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	—	3.37	6.56							
Mező-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46	Apaja	3.32	5.20	—	11.30	Glogovaț	2.34	4.22	6.02	Deva	—	3.53	7.26	Sibiiu	7.35	3.35	4.34	9.50		
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40	Agostonfalva	3.47	5.47	—	11.51	Gyorok	3.05	4.46	9.23	Branicica	—	4.18	7.48	Ocna	8.02	4.09	4.58	10.14		
Bratca	—	—	4.54	4.03	Homorod	4.20	6.35	—	12.27	Pauliș	3.23	4.58	6.34	Ilia	—	4.43	8.10	Lónneș	8.30	—	5.25	10.40		
Bucia	—	—	5.14	4.25	Hașfalău	5.25	8.12	—	1.35	Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52	Gurasada	—	4.53	8.20	Șeica mare	9.05	—	5.55	11.10		
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Sighișoara	5.45	8.47	—	1.59	Conop	—	5.38	7.17	Zam	—	5.21	8.48	Copșa mică	9.34	—	6.20	11.35		
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Elisabetopole	6.12	9.29	—	2.32	Bêrzava	—	5.53	7.33	Soborșin	—	5.56	9.17							
Stana	—	—	6.38	5.49	Mediaș	6.33	10.10	—	2.59	Soborșin	—	6.33	8.20	Bêrzava	—	6.46	9.54							
Aghireș	—	—	6.59	6.17	Copșa mică	6.46	10.32	—	3.13	Zam	—	6.58	8.49	Conop	—	7.02	10.09							
Ghirbou	—	—	7.11	6.28	Micăsasa	6.48	10.42	11.47	3.18	Gurasada	—	7.22	9.16	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38							
Nadișul ung.	5.49	—	7.24	6.44	Blăș	—	11.01	12.04	3.33	Ilia	—	7.38	9.32	Pauliș	6.06	7.50	10.51							
Cluș	6.02	10.35	7.39	7.04	{	7.22	11.37	12.32	4.03	Branicica	—	7.54	9.51	Gyorok	6.24	8.03	11.03							
	6.12	11.02	7.54	8.30		—	11.52	12.44	4.14	Deva	—	8.14	10.18	Glogovaț	6.53	8.26	11.27							
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55	Teiuș	7.51	12.23	1.06	4.36	Simeria (Piski)	—	8.43	10.44	Arad	7.06	8.38	11.38							
Ghiriș	7.30	12.42	9.18	10.31	Aiud	7.58	1.23	1.30	5.06	Orăștia	—	9.12	11.14	{	7.45	9.05	12.10							
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Vințul de sus	8.15	1.50	1.54	5.24	Șibot	—	9.34	11.39		Szolnok	11.51	2.25	4.47						
Ujóra	—	1.25	9.56	11.27	Ujóra	—	2.20	2.16	5.45	Vințul de jos	—	9.56	12.05	Budapesta	1.55	5.50	7.45							
Vințul-de-sus	—	1.33	10.02	11.35	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08	Alba-Iulia	—	10.17	12.26	Viena	7.20	1.40	6.05							
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Ghiriș	9.16	3.33	3.15	6.47	Teiuș	—	10.44	12.58											
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	{	—	5.28	4.32	7.52	Simeria (Piski) — Petroșeni					Petroșeni — Simeria (Piski)									
	8.42	2.24	10.57	1.18		10.36	6.05	4.53	8.10	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03							
Crăciunel	—	2.49	11.20	1.54	10.48	6.26	5.32	8.30	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Reghinul-săs., Oșorheiu—Cucerdea							
Blăș	9.14	3.02	11.36	2.11	—	6.42	5.48	8.50	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	41.57	5.24								
Micăsasa	—	3.33	12.04	2.49	—	6.58	—	9.05	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04								
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23	—	7.24	6.11	9.19	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43								
Mediaș	10.07	—	12.39	3.46	—	7.47	—	9.43	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28								
Elisabetopole	10.30	—	1.08	4.27	—	—	—	10.02	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—								
Sighișoara	11.06	—	1.50	5.39	12.01	8.27	6.43	10.41	Arad — Timișoara					Timișoara — Arad										
Hașfalău	11.21	—	2.06	6.02	12.31	8.49	7.12	10.41	Arad	—	6.18	4.18	Timișoara	6.30	1.10	—								
Homorod	12.37	—	3.20	7.51	—	9.08	—	10.56	Aradul-nou	—	6.40	4.40	Mercizfalva	7.23	1.59	—								
Agostonfalva	—	—	3.56	8.36	—	9.28	—	11.13	Németh-Ságh	—	7.05	5.05	Orcizfalva	7.49	2.19	—								
Apaja	1.26	—	4.19	9.10	1.10	10.04	7.51	11.32	Vinga	—	7.33	5.33	Vinga	8.16	2.46	—								
Feldioara	1.47	—	4.44	9.44	1.36	10.41	8.17	12.07	Orcizfalva	—	7.56	5.50	Németh-Ságh	8.37	3.03	—								
Brașov	2.23	—	5.20	10.31	2.01	11.06	8.42	12.41	Mercizfalva	—	8.14	6.06	Aradul-nou	9.09	3.41	—								
	2.33	—	5.30	9.48	2.08	1.19	8.47	1.09	Timișoara	—	9.04	6.50	Arad	9.25	3.55	—								
Timiș	3.15	—	6.14	11.23	3.31	3.31	10.09	3.03	Ghiriș — Turda					Turda — Ghiriș										
Predeal	3.47	—	6.45	12.08	Szolnok	5.11	6.35	11.51	5.10	Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20					
Bucuresci	9.30	—	11.35	—	Budapesta	7.15	6.50	1.55	8.15	Turda	8.—	11.10	4.10	9.50	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	7.49					
					Viena	1.40	3.—	7.20	6.05	Sighișoară — Odorheiu					Odorheiu — Sighișoară									
Murăș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murăș Ludoș																			
Murăș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16															
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.07	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15															
Bistrița	—	—	—	9.59	Murăș-Ludoș	—	—	—	7.21															
Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.																								